

A KÖZIGAZGATÁSI SZAKMAI IFJÚSÁGI NAPOK TÖRTÉNETE ÉS TANULSÁGAI 2004–2011¹

ZONGOR GÁBOR²

Abstract

A közigazgatásban kiemelt figyelmet érdemelnek a fiatal szakemberek. A politikai rendszerváltozást követően megszűnt a korábbi sajátos országos szakmai fórumsorozat. Később volt egy, a szakmai civil szervezetek által életre hívott kezdeményezés, amely az államigazgatásban és az önkormányzati igazgatásban tevékenykedő fiatal szakembereknek adott lehetőséget képességeik fel- és bemutatására, illetve fórumot az aktuális közigazgatási kérdések megvitatására. Ennek a nyolc évig tartó programnak a történetét és tanulságait összegzi a szerző.

The History and Lessons of Days of Young Professionals in Public Administration 2004–2011

The young professionals deserve special attention in the public administration. After the transformation of the political system the previous series of national professional forums were eliminated. Later there was an initiative funded by professional NGOs, which enabled to young professionals working in the local government's administration to introduce and present their skills and knowledge and provided a platform to discuss the actual questions of public administration. The history and lessons of this eight years long program are introduced and summarized by the author.

1. Előzmények

A központi, a területi és a helyi államigazgatásban dolgozó fiatal szakemberek részére 1979 és 1989 között évente hagyományosan megrendezésre kerültek az országos államigazgatási szakmai tudományos konferenciák, az „Országos Államigazgatási és Igazságügyi Ifjúsági Napok” keretén belül. Minden évben több témakörben is hirdettek részvételi lehetőséget pályázatok révén a fiatal szakemberek számára. Az adott témában lehetőség volt kiselőadás formájában a szakmai közösség előtt elmondani a gyakorlati tapasztalatokon alapuló álláspontot, javaslatot. Természetesen ezek a szakmai fórumok is részei voltak a kor politikai világának, amit megfelelően tükröz a következő korabeli összefoglaló:

„Az Ifjúsági Napok sikerét jól mutatja, hogy 1983 őszéig az ezres nagyságrendhez közelítő kiselőadás hangzott el több mint ötven szakmai konferencián. A résztvevők száma pedig

meghaladta az ötezzret. A konferenciák mozgósították a különböző szakterületek fiatal munkatársait, hozzájárultak előadói készségük fejlesztéséhez. A szakmai vezetők és a résztvevő fiatalok egyöntetűen sikeresnek ítélik ezeket a rendezvényeket. Az előadásokban elhangzó javaslatok segítik a konkrét gyakorlati feladatok eredményesebb megvalósítását is. Különösen nagy jelentősége van ennek akkor, ha figyelembe vesszük, hogy gazdasági életünk, társadalmi viszonyaink évről évre összetettebb, nehezebb feladatok elé állítják a jogalkalmazás területén dolgozókat.”³

Az előadások legjobbjai számára a megítélt díjakon túl publikálási lehetőséget is biztosítottak⁴, illetve tanulmánykö-

³ Lásd: http://epa.oszk.hu/02600/02699/00007/pdf/EPA02699_modszertani_fuzetek_1984_02_001-002.pdf (Letöltés: 2018. február 15.)

⁴ Lásd például: SOLTÉSZ István (1980): Az 1979. évi „Országos Államigazgatási és Igazságügyi Ifjúsági Napok” margójára. Állam és Igazgatás 30. évf. 4. 364–367.

OLÁH László (1980): Tanácsfiatalok tudományos konferenciája. Állam és Igazgatás 30. évf. 4. 368–374.

SZELESTEY György (1980): A tanácsok népképviselői-önkormányzati jellegének érvényesülése (Tudományos konferencia Pécsen). Állam és Igazgatás 30. évf. 4. 375–377.

Az 1980. évi „Országos államigazgatási és igazságügyi ifjúsági napok.” Állam és Igazgatás 1981. 31. évf. 8. 748–761.

Fórum – Az 1982. évi „Országos államigazgatási és igazságügyi ifjúsági napok. Állam és Igazgatás 1983. 33. évf. 4. 351–361.

¹ A tanulmány „A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” elnevezésű KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében 2018-ban végzett kutatás eredményein alapszik.

² Jogász, nyugalmazott önkormányzati érdekvédő, a Nemzeti Köszolgálati Egyetem mentor oktatója, a Comitatus Önkormányzati Szemle alapító szerkesztőbizottsági elnöke. Publikációs tevékenységének fókuszában a területi önkormányzás, az önkormányzati érdekvédelem és az önkormányzatiság és a pártpolitika összefüggései állnak.

terben tették közzé az előadások írott változatát. A szakmai fórumok alkalmat teremtettek arra is, hogy a hasonló szakterület iránt érdeklődő fiatal köztisztviselők személyesen is megismerjék egymást és közvetlenül szerezzenek információkat a másik megyében, az ország más táján folyó munkáról. Ezek a két-három napos konferenciák alapvetően az innovatív államigazgatási szakembereket gyűjtötték össze.

A konferenciákon a nyitó előadásokat többnyire neves szakemberek⁵ tartották, amelyekhez kapcsolódtak a pályázók kiselőadásai a különféle szekciókban.

A tanácsigazgatásban dolgozók számára a konferenciákat a Minisztertanács Tanácsi Hivatala (MTTH) szervezte, míg az egyes ágazati minisztériumok a saját szakterületeik fiataljai számára biztosították a tapasztalatcsere programjait. A rendszerváltozást követően e fórunsorozat megszűnt.

2. Kísérlet a folytatásra

Több mint másfél évtizeddel később 2004 tavaszán a *Köztisztviselők Szakmai Szervezeteinek Szövetsége* (KÖZSZÖV) [tagszervezetei: Magyar Közigazgatási Kar (MKK), Jegyzők Országos Szövetsége (JOSZ), Városi Jegyzők Egyesülete (VJE)] és a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) közzétette első pályázatát, amellyel meghirdette a Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napokat azon fiatal közigazgatási szakemberek számára, akik pályázatot nyújtanak be a közigazgatás korszerűsítését érintő szakmai témákban.

A pályázati feltételek a következők voltak:

„A pályázaton részt vehet minden a közigazgatásban (önkormányzat polgármesteri hivatala vagy körjegyzősége, közigazgatási hivatal, minisztérium és intézményei, országos hatáskörű szervek, területi dekoncentrált szervek stb.) dolgozó, 35. életévet be nem töltött fiatal szakember.

A pályázat témája a közigazgatási szolgáltatások korszerűsítése jegyében [1113/2003. (XI. 12.) Korm. határozat] a pályázók által választott bármely téma, amelynek feldolgozását és a jobbítási célú javaslatok kimunkálását a pályamunkát készítő fiatal szükségesnek tartja.”

A Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napokon való részvételnek háromféle módja alakult ki:

- egyrészt közigazgatás korszerűsítésével összefüggő tudományos igényű tanulmány benyújtása a pályázatra;
- másrészt szakmai előadás tartására vállalkozás a háromnapos konferencián;
- harmadrészt érdeklődő részvétel a tanácskozás programján.

A pályázatot kiíró szervek közül a TÖOSZ mindvégig részt vett a programban, míg a KÖZSZÖV az első kiírásban, valamint 2010-ben és 2011-ben vállalt szerepet. A KÖZSZÖV tagszervezetei közül a Magyar Közigazgatási Kar (MKK) 2005 és 2008 között, míg az MKK Somogy Megyei Tagozata 2009-ben volt a kiírók között. Ugyanezen év-

től csatlakozott a két kiíró szervezethez a *Közigazgatásfejlesztési Társaság* (KÖFT) is. A pályázatot gondozó szervezetek közötti változások érdemben nem befolyásolták a folyamatos munkát, mivel a Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok kezdeményezője és főszervezője mindvégig *dr. Gyergyák Ferenc* volt, aki az alkotmánybírósági főtanácsadói munkája mellett a KÖZSZÖV-ben, illetve az MKK-ban különféle vezető tisztségeket viselt.

A program költségeit egyrészt a pályázatot kiíró szervezetek (a pályázati díjakat, illetve a konferencia költségeihez való hozzájárulást), másrészt a konferencián résztvevők (kezdetben a munkahelyük, később gyakran saját maguk) biztosították. (Két esztendőben sikerült kormányzati támogatást is elnyerni a programhoz: 2007-ben a Belügyminisztérium adott 250 ezer Ft-ot a díjazáshoz, 2008-ban a Miniszterelnöki Hivatal 3 millió Ft-ot a rendezvény és a díjak költségeire.)

A rendezvény fővédnökségét 2005–2006–2007. években *dr. Lampérth Mónika* belügyminiszter, illetve önkormányzati és területfejlesztési miniszter, míg 2008-ban *Kiss Péter* Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter vállalta, ami jelezte, hogy a program fontosságát és szakmaiságát az adott tárcák is elismerték. Sőt 2008-ban *dr. Gyenesi István* önkormányzati miniszter előadással is részt vett a konferencián.

2.1. A pályázati feltételek, témák, díjazás

A pályázatot benyújthatott minden 35. évet be nem töltött közigazgatásban dolgozó szakember. (A pályázat terjedelme 20–30 másfeles sorközzel gépelt oldal, betűtípus: Times New Roman, betűméret: 12.) A pályázat jeligés, a pályamunkát tartalmazó küldeményben külön zárt borítékban kell elhelyezni a pályamunka készítőjének nevét, munkahelyét, lakáscímét, telefonszámát.

Az első évi, szabadon választható témakörű kiírást követően minden évben több – legkevesebb hat, és legtöbb kilenc – témát is megjelöltek a szervezők. Egyes témakörök többször is visszatértek, illetve kibővültek.

A pályázati időszak aktuális közigazgatás korszerűsítési témakörei nagyon sokszínűek voltak és a következőkben csoportosíthatóak:

2.1.1. Általános, átfogó témák

- A legáltalánosabb témakör a „*Közigazgatási dilemmák, tévutak és megoldások*” volt, amely két évben is kiírásra került és mind az államigazgatási, mind az önkormányzati igazgatási területen dolgozók számára egyaránt lehetőséget jelentett a véleményük közlésére.
- Az „*Innováció a közigazgatásban (új közigazgatás-szervezési – ügyintézési megoldások, eljárások bemutatása)*” című témakör három évben is visszatérően megjelent a pályázati kiírásokban.
- „*A központi és helyi szabályozási eljárás reformja*”, mint téma két egymást követő évben szerepelt lehetséges pályázati témaként.
- Egy alkalommal szerepelt a javasolt témák között „*A nemzeti és etnikai kisebbségek helyzete és lehetőségei*”, valamint „*A közszolgálat és a (helyi) média kapcsolata*”.

⁵ Lásd például: BIHARI OTTÓ (1980): A döntési folyamat és a szocialista demokrácia. In.: SZELESTEY György szerk.: *A tanácsok népképviselői-önkormányzati jellegének érvényesülése*. Államigazgatási ifjúsági napok, Pécs 1979. október 12–13. Pécs, Baranya Megyei Tanács, 5–9.

2.1.2. Államigazgatási témák

- Az államigazgatást érintően „A közigazgatás korszerűsítése, a központi államigazgatási szervek feladat- és feltételrendszerre” témakör 4 ízben is kiírásra került. „Az új minisztériumi struktúra kialakítása és működésének első tapasztalatai”, valamint „A kormányhivatalok létrehozásának tapasztalatai” témákat az aktuális évben írták ki.
- Két ízben szerepelt javasolt témaként „Az önkormányzatok törvényességi ellenőrzésének helyzete, az ebből eredő problémák.”
- „Az adóügyi igazgatás regionális átszervezése és tapasztalatai” egy alaklommal került kiírásra.

2.1.3. Önkormányzati témák

- Az egyes pályázatok visszatérő témaköre volt a közigazgatás és azon belül is elsődlegesen az önkormányzati rendszer strukturális helyzete, így „A közigazgatás korszerűsítése, kistérségek, megyék, régiók helye és szerepe” cím 2-szer, majd a „Települések, kistérségek, megyék, régiók helye és szerepe” témakör 4 alkalommal került kiírásra. Ehhez a témakörhöz kapcsolódik „A kistérségi társulások integráló szerepe a közszolgáltatások területén”, amelyet témakör 2 ízben szerepelt a pályázati kiírásban.
- „Az önkormányzatok és jogi személyiségű társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatainak tapasztalatai” és „A turisztikai desztináció menedzsment és az önkormányzatok” egyaránt egyszer szerepelt témaként.

2.1.4. Közös államigazgatási és önkormányzati témák

- A regionalizáció kérdésköre két alkalommal szerepelt a javasolt témák körében „A regionális közigazgatás lehetőségei” címmel.
- „A Ket. jelentősége a közigazgatási hatósági ügyintézésben és szolgáltatásokban” egyszer, míg „A Ket. gyakorlati alkalmazásának tapasztalatai” háromszor volt téma.
- „Az e-közigazgatás tapasztalatai, fejlesztési lehetőségei” három alkalommal került a javasolt témák körébe.
- „Az állam szerepe és felelőssége a szociális ellátórendszerben” témakör a következő évben már az „állam/önkormányzat” szerepeként jelent meg.
- Mind „A közszolgáltatások szervezése”, mind a „Települési önkormányzatok közszolgáltatás-szervezése” témakör két-két alkalommal szerepelt a pályázati kiírásokban.
- Az „Ügyfél-elégedettség mérése a közigazgatásban (egy hivatal gyakorlatának bemutatásán keresztül)” egy alkalommal került kiírásra.

2.1.5. Köztisztviselői státusszal összefüggő témák

- A köztisztviselői léttel összefüggésben „A köztisztviselői életpálya reformjának időszzerű kérdései” és „A Köztisztviselői Etikai Kódex”, valamint „A köztisztviselői rendszer fejlesztési lehetőségei” az egymást követő években egyszer-egyszer kerültek kiírásra.
- Ehhez a témablokkhoz kapcsolódik „A köztisztviselői teljesítményértékelési rendszer fejlesztési lehetőségei”, valamint a

„Teljesítménymérés a közigazgatásban (egy hivatal gyakorlatának bemutatásán keresztül)” című témamegjelölés.

A javasolt témakörök áttekintéséből is megállapítható, hogy meglehetősen széleskörű volt a lehetőség a pályázók számára, illetve a közigazgatás mindkét alkotó eleme, az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás is egyaránt megjelent, gyakran lehetővé téve a közös problémák és megoldások megjelenítését.

A pályázat díjai 2004 és 2011 között minden esztendőben azonosak voltak. 1 db első díj (80 ezer Ft), 2 db második díj (60-60 ezer Ft) és 3 db harmadik díj (40-40 ezer Ft). A díjakat a KÖZSZÖV és a TÖOSZ biztosította a pályadíjat nyert szerzőknek.

2009-ben két különdíj is átadásra került az önkormányzati miniszternek, illetve az MKK Somogy Megyei Tagozatának köszönhetően.

2.2. A konferenciáról

A rendezvények programja – amelyet mind a nyolc alkalommal a balatonföldvári Jogar Hotel és Továbbképzési Központban tartottak többnyire május hónapban – a következő módon alakult:

1. nap: plenáris ülés minisztériumi vezetőkkel, illetve ismert szakemberekkel, este szabadidős program

2. nap: a fiatal szakemberek előadásai.

3. nap: plenáris ülésen összegezés vezető kormányzati tisztségviselővel, illetőleg a külön pályázati felhívásban szereplő díjnyertes pályamunkák ismertetése és díjkiosztás.

A program a rendezők figyelmességének köszönhetően lehetőséget biztosított a szakmai előadásokon és vitákon túl a résztvevőknek a közvetlen párbeszédre és egymás megismerésére is. Aminek köszönhetően sok résztvevő számára létezik az a szakmai kapcsolati háló, amely adott esetben segíteni tudja a mindennapi munkát.

2.3. Felkért szakmai előadók

A nyolc konferencián összesen 46 kormányzati szereplő, illetve közigazgatási szakember tartott előadást, vagy vett részt kerekasztal megbeszélésen. (Az egyes szereplőknél értelemszerűen az akkor betöltött funkcióját jelöltem meg.) Közülük nyolcan kettő alkalommal, vagy többször mondták el szakmai véleményüket. Legtöbbször, hét alkalommal tartott előadást dr. Gyergyák Ferenc főtanácsadó (Alkotmánybíróság Hivatala), őt követte hat előadással dr. Zongor Gábor főtisztviselő (TÖOSZ), vagyis a rendező szervezetek vezető tisztségviselői nem csupán a program kialakításában, hanem megvalósításában személyesen is részt vettek. Kiemelkedik, még aktivitásával az előadók közül Prof. Dr. Kiss László alkotmánybíró, aki négy alkalommal is vállalkozott plenáris ülésen előadás tartására, illetve dr. Bujdosó Sándor önkormányzati helyettes államtitkár, aki a Belügyminisztérium képviselőjében három ízben mondta el a kormányzat álláspontját.

Két-két esztendőben volt előadó Dr. Darák Péter PhD bírósági (Legfelsőbb Bíróság, a Magyar Közigazgatási Bírak Egye-

sületének elnöke), *dr. Kádár Krisztián* szakmai tanácsadó (Miniszterelnöki Hivatal Infokommunikációért és E-közigazgatásért Felelős Szakállamtitkárság), *dr. Szabó Lajos* főigazgató (Központi Kárrendezési Hivatal), *Prof. Dr. Verebélyi Imre* egyetemi tanár (Győri Széchenyi Egyetem), *dr. Vigvári András* tudományos főmunkatárs (Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézet, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a Miskolci Egyetem Pénzügyi Tanszék).

Az egy alkalommal előadást tartók a következőképpen csoportosíthatóak:

- A kormányzati szereplők:
 - *dr. Gyenesei István* önkormányzati miniszter
 - *dr. Pulay Gyula* közigazgatási államtitkár (Miniszterelnöki Hivatal)
 - *dr. Dudás Ferenc* közszolgálati és közigazgatási minőségfejlesztési szakállamtitkár (Miniszterelnöki Hivatal)
 - *dr. Forgács Imre* önkormányzati és lakásügyi szakállamtitkár (Önkormányzati Minisztérium)
 - *dr. Kovárik Erzsébet* szociálpolitikai szakállamtitkár (Szociális és Munkaügyi Minisztérium)
 - *Bódi Gábor* infokommunikációért és e-közigazgatásért felelős szakállamtitkár (Miniszterelnöki Hivatal)
 - *dr. Hatvani Erzsébet* főigazgató (Igazságügyi Hivatal)
 - *dr. Bekényi József* főosztályvezető (Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium)
 - Önkormányzati Főosztály
 - *dr. Zöld-Nagy Viktória* főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
 - *dr. Rupp Zoltán* főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium E-közigazgatásért Felelős Helyettes Államtitkárság)
 - *dr. Szakács Gábor* főigazgató-helyettes (Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képző Központ)
 - *dr. Erdélyi László* okmányfelügyeleti hivatalvezető-helyettes (BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal)
 - *dr. Hazafi Zoltán* hivatalvezető-helyettes (BM Közigazgatásszervezési és Közszolgálati Hivatal)
 - *dr. Horváth Viktor* főosztályvezető-helyettes (Nemzeti Fejlesztési Ügynökség)
 - *dr. Lékó Zoltán* osztályvezető (Igazságügyi Minisztérium Alkotmányjogi Főosztály)
 - *Lóczy Péter* szakmai főtanácsadó (Miniszterelnöki Hivatal Közszolgálati Szakállamtitkárság)
 - *dr. Vass György* szakmai főtanácsadó (Belügyminisztérium Önkormányzati Főosztály)
 - *dr. Kópiás Bence* tanácsadó (Belügyminisztérium Önkormányzati Főosztály)
- A tudomány képviselői
 - *Hajnal György* PhD osztályvezető (ECOSTAT KSKI Közigazgatás-tudományi Osztály)
 - *dr. Linder Viktória* tudományos munkatárs (Kormányzati Gazdaság- és Társadalomstratégiai Kutató Intézet)
 - *dr. Kis Norbert* egyetemi tanársegéd (Budapesti Corvinus Egyetem)

Állami szervezetek

- *Dr. Patyi András PhD* bíró (Legfelsőbb Bíróság)
- *dr. Szegvári Péter* vezérigazgató-helyettes (Regionális Fejlesztési Holding Zrt., címzetes egyetemi docens, ELTE Állam- és Jogtudományi Kar)
- *Dr. Lapsánszky András PhD* igazgató-helyettes (Nemzeti Hírközlési Hatóság)
- *dr. Magicz András* főosztályvezető-helyettes (Országgyűlési Biztosok Hivatala)
- *dr. Sántha György* osztályvezető főtanácsos (Állami Számvevőszék)
- *dr. Badó Katalin* főtanácsadó (Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága)
- *dr. Tóth Ernő* lobbihatósági szakreferens (Központi Igazságügyi Hivatal)
- Önkormányzatok képviselői
 - *dr. Feik Csaba* jegyző (Ercsi Város Önkormányzata)
 - *Schmidt Jenő* elnök (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Tab Város Polgármestere)
- Egyéb szakértők
 - *dr. Bálint József* elnök (Köztisztviselők Szakmai Szervezeteinek Szövetsége)
 - *Fehér József* főtitkár (Magyar Köztisztviselők és Kizsalkalmazottak Szakszervezete)
 - *dr. Kolláth György* alkotmányjogász
 - *dr. Schiffer András* ügyvivő (Társaság a Szabadságjogokért)
- Gazdasági szereplők, támogatók
 - *Kovács Gabriella* coach és *Timár Erzsébet* coach (Accept Coaching)
 - *Kulsár Ilona* önkormányzati referens (Infinity Kft.)
 - *Tóthné Katona Márta* szoftver partner értékesítési vezető (IBM Magyarországi Kft.)

2.4. Fiatal szakemberek korreferátumai

A konferenciákon jelentkezésük alapján lehetőséget kaptak fiatal köztisztviselők korreferátum tartására. Több esetben a munkáltató ösztönözte a fiatal munkatársat, hogy vállalkozzon előadás tartására és ennek fejében a munkahely vállalta a részvételi költségek viselését.

A 38 előadásból 17 önkormányzati érdekkörű volt. Kiemelkedik a *XVI. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala*, ahonnan 10 előadásra is sor került. E kerület előadói közül a legaktívabb *dr. Varga Szilvia* jogi előadó volt, három korreferátummal. A fővárosi kerületek közül két előadással a *IX. ker. Önkormányzat Polgármesteri Hivatala*, valamint egy előadással a *XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Polgármesteri Hivatala* munkatársai szerepeltek még a konferencián. A fiatal önkormányzati köztisztviselők közül volt előadó egy megyei jogú városból (*Békéscsaba*), két városból (*Békés és Keszthely*) és egy községből (*Ászár*) is.

Államigazgatási szervek munkatársai 21 előadást tartottak. Az állami szervezetek közül kiemelkedik a *Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság*, nyolc előadással. Az NFH fiataljai közül egyaránt négyszer adott elő *dr. Benyó Rita* fogalmazó,

2.1. táblázat
A pályázókról fellelhető adatokról

Év	Állami szervezet	Megyei önkormányzat	Fővárosi kerületi önkormányzat	Városi önkormányzat	Községi önkormányzat	Társulás	Nő	Férfi	Össz.
2004	13	2	0	6	2	0	13	10	23
2005									na.
2006	6	0	3	3	1	1	8	8	14
2007	6	0	2	7	4	1	13	8	20
2008									na.
2009	9	1	0	4	2	0	14	10	24
2010	5	3	0	0	4	0	8	5	12
2011	0	0	0	1	1	0	0	2	2
Össz:	39	6	5	21	14	2	56	43	95

Forrás: Saját gyűjtés

dr. Galambos Stella jogi előadó és dr. Fülöp Zsuzsanna fogalmazó, míg dr. Dávid Ivett hatósági és jogi ügyintéző három alkalommal szerepelt. Igaz, hogy mindegyik előadást ketten tartották. Két előadás hangzott el az *Egyenlő Bánásmód Hatóság*, a *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal*, valamint *Regionális Közigazgatási Hivatal* munkatársaitól. Rajtuk kívül még volt előadó az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumból, az *Oktatási és Kulturális Minisztériumból*, a *Miniszterelnöki Hivatalból*, a *Központi Igazságügyi Hivatalból*, a *Nemzeti Fejlesztési Ügynökségből*, a *Hajdú-Bihar Megyei Egészségbiztosítási Pénztárból* és a *Somogy Megyei Közlekedési Felügyeletről*.

2.5. A szakmai pályázatok eredménye és a díjazottak

A konferenciák zárónapján került sor a rendező szervek által meghirdetett pályázatra beérkezett pályamunkák ismertetése és a díjak átadására. A jelíges pályázatokat a kiíró szervek által felkért szakemberek minősítették és tettek javaslatot a díjazásra. Az első pályázati kiírásra 2004-ben 23 pályamunka érkezett. A hat nevesített díjazotton kívül a többi pályázó is elismerő oklevélben részesült.

Sajnos a 2005. és a 2008. évi pályázókról készült kimutatást nem sikerült a kutatás során fellelni, így ennek a két évnek a pontos adatai hiányoznak az összesítésből. További probléma, hogy 2009-ben csak 16 pályázóról van részletes adat, a többi nyolcnak csak a neve ismert, így nem tudni, hogy akkor hol dolgoztak.

Annak ellenére, hogy hiányosak az adatok, mégis joggal állítható – hiszen 2005-ben 3, míg 2008-ban 6 díjazott volt –, hogy a nyolc év alatt több mint 100 pályázat érkezett és a pályázatok számánál is többen vettek részt a programban, mivel néhány pályázatot ketten, illetve hárman is írták.

A 87 rendelkezésre álló teljes-körű adatból megállapítható, hogy a pályázatok 45%-a állami, míg 55%-a önkormányzati érdekkörből érkezett. Az állami, illetve államigazgatási szervezetek érdeklődése 2011-re teljesen megszűnt és az önkormányzati szférából is mindössze két pályázat érkezett. Ezzel véget is ért a nyolc éves kísérlet.

Az önkormányzati érdekkörű pályázatok legnagyobb része (44%) városokból, illetve (29%) községekből érkezett és minden évben volt ezekből a településtípusokból legalább egy pályázat.

A megyei önkormányzati hivatali pályázatok (13%) jelenléte döntő mértékben Somogy megyének köszönhető, a fővárosi kerületek polgármesteri hivatalaiból (10%) nem minden évben érkeztek pályázatok. A többcélú kistérségi társulások fénykorában a munkaszervezet szakemberei is benyújtottak pályázatot.

A pályázók nemét vizsgálva megállapítható, hogy a nők aránya (57%) volt a meghatározó.

A nyolc alkalommal összesen 7 első, 14 második és 21 harmadik díj került kiosztásra, mivel a kiíró szervezetek fenntartották maguknak a jogot, hogy ne adják ki a valamennyi lehetséges díjat, amennyiben a pályázatok minőségét nem tartották arra teljes mértékben érdemesnek. Ezzel szemben, mint korábban jeleztem 2009-ben a hat díjon túl további két különdíj is kiadásra került.

A díjazásban részesült köztisztviselők esetében igyekeztem utána járni a későbbi szakmai pályafutásuknak is. Úgy tűnik túlnyomó többségük maradt a közigazgatásban. Több korábbi önkormányzati hivatali munkatárs jelenleg már járási hivatalban tevékenykedik, gyakran vezető beosztásban, illetve jegyzővé vált. Többük nevével találkozhatunk szakmai tudományos folyóiratok szerzőiként, illetve egyetemi oktatóként is.

A nyertes pályázók akkori munkahelyének feltüntetése is jól érzékelteti, hogy folyamatos változásban volt és van a közigazgatás.

A nyertesek felsorolásakor csupán néhányuknál a speciális beosztás miatt utalok az időközben betöltött magasabb vezetői állásra.

Első helyezettek:

- dr. Baller Barbara (Külügyminisztérium),⁶
- dr. Juhász Dorina (Gazdasági Versenyhivatal),⁷

⁶ Időközben volt madridi konzul.

⁷ A köztársasági elnök 2013. július 1-jei hatállyal kinevezte dr. Ruszthiné dr. Juhász Dorinát hat évre a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának tagjává.

- *dr. Kozma Gergely* (Miniszterelnöki Hivatal) – *Teremi Balázs* (Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium) (közös pályázat),
- *Rácz Erika* (Polgármesteri Hivatal, Jászberény),
- *dr. Nagy János* (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium),
- *Gaál Róbert* (Egyházaskötecs–Nemesrempehollós–Egyházashollós Községek Körjegyzősége)
- *dr. Balás Endre* (Jánosházai Közös Önkormányzati Hivatal).

Második helyezettek:

- *Szovák Katalin Zsuzsanna* (Bocskaiakert Község Önkormányzata Polgármesteri Hivatala), *Szilágyiné Diénes Angelika* (Hajdú-Bihar Megyei Egészségbiztosítási Pénztár),
- *dr. Lőrincsik Péter* (Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal),
- *dr. Barki Bálint* (Budapest Főváros XV. ker. Önkormányzata Polgármesteri Hivatala),
- *dr. Halász Rita* (APEH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatósága),
- *Borbás Gabriella* (Nemzeti Fejlesztési Ügynökség),
- *dr. Pomázi Miklós* (Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal),
- *dr. Bendli Attila* (Polgármesteri Hivatal, Kaposvár),
- *dr. Bérczi Antal* (Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal),
- *Kovács Ágnes* (Szociális és Munkaügyi Minisztérium),
- *dr. Stepics Anita* (Szentgotthárd Polgármesteri Hivatal),
- *dr. Szabó Ildikó* (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)
- *dr. Lendvai Róbert* (Nyögéri Közös Önkormányzati Hivatal).

Harmadik helyezettek:

- *Husztai Levente* (Keszthely Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala),
- *Antal Erika* (Honvédelmi Minisztérium),⁸
- *Szatmáry Zsombor* (Gazdasági és Közlekedési Minisztérium),
- *Kaviczki Mariann* (Magyar Államkincstár Fejér Megyei Területi Igazgatósága),
- *Hácskóné Kovács Tímea* (Csesztreg-Nemesnép Községek Körjegyzősége),
- *dr. Hajdú Zsuzsanna* (Szerencs Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala),
- *Inkei-Farkas Márton* (Egyenlő Bánásmód Hatóság),
- *Selmeci Nóra* (Miniszterelnöki Hivatal),
- *dr. Arnóczki Tímea* (Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala),
- *dr. Demeter András* (Észak-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal),
- *dr. László Jenő Csaba* (Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala),
- *Pintér Dóra* (Országos Egészségbiztosítási Pénztár),

- *Lukács Zoltán* (Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal),
- *Kiss Brigitta* (Polgármesteri Hivatal Kaposvár)
- *dr. Pappné dr. Nagy Csilla* (Nyíregyháza),
- *Radóné dr. Ballai Hajnalka* (Polgármesteri Hivatal Harka),
- *dr. Bérczi Antal* (Somogy Megyei Önkormányzati Hivatala),
- *dr. Berzsényi Orsolya* (Polgármesteri Hivatal Sukoró),
- *Marton Anikó* (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal),
- *Simon-Fábri Krisztina és Szakács Sándor György* (Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal).

Az önkormányzati miniszter különdíjában részesült *dr. László Jenő Csaba* (Polgármesteri Hivatal Békéscsaba), az MKK Somogy Megyei Tagozatának különdíját kapta *Galambovs Zsanett* (Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal).

Két esztendőben is sikeresen pályázott *dr. Bérczi Antal* (két második díj), *dr. Arnóczki Tímea* (két harmadik díj) és *dr. László Jenő Csaba* (egy harmadik és egy különdíj). A díjazottak több mint fele (55%) a női pályázók köréből került ki.

3. A tanulságok

A Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok nyolc esztendejének áttekintése alapján a következő megállapítások tehetőek.

- Jelentős igény (több mint 100 pályamű készült) volt a fiatal köztisztviselők részéről, hogy szakmai álláspontjukat az általuk választott témában feldolgozzák és közzé tegyék a pályázat keretében.
- A munkáltatók egy része a minisztériumoktól kezdve a dekoncentrált szervezeteken keresztül, a megyei és a települési önkormányzatokon át, a kistérségi társulásokig bezárólag fontosnak tartották, hogy a fiatal, innovatív munkatársaik számára lehetővé tegyék a rendezvényeken való részvételt, akár pályázat írásra, akár kiselőadás tartására való ösztönzéssel, vagy „*csupán*” a háromnapos konferencián való részvétel biztosításával.
- A résztvevők visszajelzései, illetve visszatérései is bizonyították, hogy hasznos és a mindennapi munkavégést segítőnek minősítették a programokat.
- A plenáris ülések szakmai vezető előadói is fontosnak tartották, hogy részt vegyenek ezeken a napokon. A nem kormányzati tisztviselők is ingyenesen vállalkoztak a szerepre. Az idősebb generációhoz tartozó szakemberek egy része maga is részt vett annak idején az Államigazgatási Ifjúsági Napok rendezvényein.
- A rendezvények és a pályázati díjak költségeit a kiíró szervezetek, önkormányzati érdekszövetség, illetve szakmai szerveződések viselték a résztvevői hozzájáruláson túl. Ennek következtében szűkösek voltak a pénzügyi keretek és fontos volt a megfelelő létszám biztosítása. Míg a kezdeti években 50 főt is meghaladó volt a konferencián résztvevők száma, addigra az utolsó két évben, 2010-ben 29, 2011-ben 17 résztvevővel fenntarthatatlanná vált a rendezvény.
- A kormányzat kezdetben támogatta a programot, legalábbis szakmailag, ami fontos jelzés volt főleg az állam-

⁸ A NATO Beruházási Bizottságának (NATO Investment Committee) elnökévé nevezte ki 2011. szeptember 1-jétől a szervezet főtájkára, *dr. Antal Erika* alezredest.

igazgatási szervezetek felé, hogy lehet és érdemes jelentkezni. Ez a kinyilvánított támogatás megszűnt 2010-et követően.

- A program sorozatban néhányszor volt jelen a közigazgatás számára szolgáltatást nyújtó cég előadással, oly módon, hogy nem a cég ismertetésére, hanem a probléma megoldását segítő szakmai álláspont ismertetésére került sor. Így a szponzori előadások is erősítették a szakmaiságot.
- A pályázatot kiíró és a programot lebonyolító társadalmi szervezetek pénzügyi és személyi kapacitásának hiánya miatt a pályaművek nem állnak rendelkezésre a közvéleménynek, így csak azok „maradtak” fenn, amelyek folyóiratokban publikálásra kerültek.
- Ugyanakkor kétségtelen tény, hogy a pályázók, illetve konferencián előadók szakmai felkészültségét és tartását erősítette a programban való részvétel.
- A legjobb szándék és önkéntes tenni akarás ellenére sem lehet egy ilyen összetett és nivós programot hosszú távon kormányzati támogatás és segítség nélkül megvalósítani, miközben minden dicséretet megérdemel az ötletgazda és szervező egyaránt.

A tapasztalatok birtokában joggal állítható, hogy a közigazgatás fejlesztésében érdekelt kormányzati szervezeteknek a teljes körű részvétele nélkül nem lehet hosszabb távon fenntartani egy ilyen programot. Vagyis a kormányzatnak, az önkormányzati és közigazgatási szakmai szövetségekkel közösen kell a programot kialakítania, meghirdetnie és megvalósítania. A hosszabb távú fenntarthatóság érdekében megállapodást szükséges létrehozni az érdekelt felek között és átlátható módon megszervezni a programot. A program kialakításánál arra is törekedni kell, hogy a pályázatok online publikálásra kerülhessenek és a pályázók a bírálatokat megismerhessék.

A mai, szakmai vitákban szegényes időnkben különösen fontos lenne újabb kísérletet tenni – a jelzett tapasztalatok felhasználásával kormányzati és szakmai partnerségben – a Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok megszervezésére.

Felhasznált irodalom

- Az 1980. évi „Országos államigazgatási és igazságügyi ifjúsági napok.” Állam és Igazgatás 1981. 31. évf. 8. 748–761.
- BIHARI Ottó (1980): A döntési folyamat és a szocialista demokrácia. In.: SZELESTEY György szerk.: *A tanácsok népképviseleti-önkormányzati jellegének érvényesülése*. Államigazgatási ifjúsági napok, Pécs 1979. október 12–13. Pécs, Baranya Megyei Tanács, 5–9.
- Fórum – Az 1982. évi „Országos államigazgatási és igazságügyi ifjúsági napok. Állam és Igazgatás 1983. 33. évf. 4. 351–361.
- OLÁH László (1980): Tanácsi fiatalok tudományos konferenciája. Állam és Igazgatás 30. évf. 4. 368–374.
- SZELESTEY György (1980): A tanácsok népképviseleti-önkormányzati jellegének érvényesülése (Tudományos konferencia Pécsen). Állam és Igazgatás 30. évf. 4. 375–377.
- SOLTÉSZ István (1980): Az 1979. évi „Országos Államigazgatási és Igazságügyi Ifjúsági Napok” margójára. Állam és Igazgatás 30. évf. 4. 364–367.

Internetes hivatkozás

- http://epa.oszk.hu/02600/02699/00007/pdf/EPA02699_modszertani_fuzetek_1984_02_001-002.pdf (Letöltés: 2018.02.15.)